

Результати Пленарного засідання FATF 22, 24 та 25 лютого 2021 року

Париж, 25 Лютого 2021 року – Друге Пленарне засідання FATF за головування Німеччини, доктора Маркуса Плеєра було проведено 22, 24 та 25 лютого.

Делегати, що представляли 205 членів Глобальної мережі та наглядових організацій, таких як МВФ, Організація Об'єднаних Націй та Світовий банк, працювали над повною програмою посилення глобальних гарантій з метою виявлення, запобігання та перешкоджання фінансових потоків, що сприяють злочинності та тероризму. Через триваючу пандемію COVID-19 Пленарне засідання втретє відбулося віртуально. Оскільки пандемія продовжує впливати на сім'ї, служби охорони здоров'я, громади та економіку по всьому світу, злочинці продовжують використовувати кризу задля отримання фінансової вигоди. Делегати продовжують працювати над зупиненням відмивання доходів, одержаних від вчинення злочинів, включаючи ті, що пов'язані з пандемією COVID-19. Оскільки країни зосереджуються на виході з цієї кризи, зараз, як ніколи важливо повноцінно та ефективно застосовувати Стандарти FATF та ризик-орієнтований підхід для зменшення ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму.

Під час дискусій делегати завершили роботу щодо ряду важливих питань. До них входили керівництва, що допоможуть країнам ефективно застосовувати ризик-орієнтований підхід, настанови щодо розслідування та притягнення до відповідальності за фінансування тероризму та діяльності з незаконного обігу зброї та фінансування тероризму, останні два документи доступні для компетентних органів. Делегати також домовились оприлюднити для громадських консультацій проект керівництва з надання допомоги країнам, фінансовим установам та ВНУП у визначенні, оцінці та зменшенні ризиків фінансування розповсюдження зброї масового знищення, а також оновленого керівництва щодо віртуальних активів та постачальників послуг з віртуальних активів.

FATF також вдосконалив свою роботу з ключових питань. Сюди входить діджиталізація, яка може підвищити ефективність та результативність дій щодо боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму (ПВК/ФТ). Зокрема, FATF погодився розпочати нову роботу з цифрової трансформації ПВК/ФТ для оперативних установ. FATF також продовжив обговорення стратегічного огляду, який охопить наступний раунд взаємних оцінок та зробить їх більш своєчасними та ризик-орієнтованими. Делегати розглянули заплановані зміни для подальшого посилення вимог FATF щодо бенефіціарної власності. Взаємні оцінки FATF, а також резонансні приклади зловживань демонструють, що злочинці все ще можуть приховувати свої незаконні активи за анонімними або складними правовими структурами. Делегати обговорили,

як підвищити прозорість та забезпечити доступ до актуальної інформації про бенефіціарну власність. FATF також обговорив попередні висновки у своїй поточній роботі щодо подолання викликів, пов'язаних з ефективним поверненням активів злочинців, боротьбою з відмиванням грошей від екологічних злочинів та фінансуванням тероризму з етнічних та расових мотивів.

1. Стратегічні ініціативи

- Вдосконалення ризик-орієнтованого нагляду
- Зменшення ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму за допомогою віртуальних активів
- Посилення заходів щодо запобігання фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення
- Вдосконалення процесу розслідування та переслідування за фінансування тероризму
- Боротьба з незаконним обігом зброї та фінансуванням тероризму

2. Специфічні для країн процеси

- Взаємна оцінка Нової Зеландії
- Вплив COVID-19 на процеси взаємної оцінки
- Юрисдикції під посиленням моніторингом
- Посилення Глобальної Мережі

1. Стратегічні ініціативи

Вдосконалення ризик-орієнтованого нагляду

FATF затверджено нове керівництво з метою вдосконалення ефективного ризик-орієнтованого нагляду. Органи нагляду відіграють вирішальну роль у запобіганні відмиванню коштів та фінансуванню тероризму. Це здійснюється шляхом надання допомоги суб'єктам регулювання, наприклад банкам, бухгалтерам, надавачам послугам з переказу коштів, постачальникам послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів, та іншим ВНУП, у розумінні ризиків, з якими вони стикаються, та як їх зменшувати. Ефективні органи нагляду також забезпечують щоб суб'єкти регулювання виконували свої зобов'язання щодо ПВК/ФТ та вживають відповідних заходів, якщо зазначені суб'єкти їх не виконують.

Застосування у нагляді ризик-орієнтованого підходу означає усунення усього переліку ризиків, від вищого до нижчого секторів ризику, але з зосередженням ресурсів там, де ризики є найбільшими. Ризик-орієнтований підхід є менш обтяжливим для секторів або видів діяльності з меншим ризиком, що є критично важливим для збереження або збільшення фінансової інклюзії.

Перехід від нагляду, заснованого на правилах, до ризик-орієнтованого нагляду, вимагає часу і може бути складним завданням, як показали результати взаємних оцінок. Він вимагає змін в принципах нагляду. Органи нагляду повинні мати глибоке розуміння ризиків, з якими стикаються їх суб'єкти, щодо яких вони здійснюють нагляд. Вони також повинні мати відповідні повноваження, функції та ресурси, а також політичну та організаційну підтримку. Нові вказівки FATF щодо ризик-орієнтованого нагляду вирішують загальні проблеми його впровадження. У ньому подано приклади країн та приклади стратегій для нагляду за комерційними структурами та професійними групами, не пов'язаними з фінансовими сектором та провайдерами послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів (VASPs). FATF опублікує це керівництво у першому тижні березня.

Зменшення ризиків відмивання коштів та фінансування тероризму за допомогою віртуальних активів

FATF погодився випустити оновлення до керівництва FATF щодо віртуальних активів та провайдерів послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів (VASPs) для публічного обговорення. Це керівництво було опубліковано в червні 2019 року разом із змінами до стандартів FATF з метою чіткого встановлення зобов'язань щодо ПВК/ФТ, пов'язаних з віртуальними активами та провайдерами послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів (VASPs). Наразі Рекомендації FATF вимагають, щоб діяльність провайдерів послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів (VASPs) підлягала регулюванню, ліцензуванню, реєстрації та ефективним системам моніторингу та нагляду. [12-місячний огляд FATF](#) щодо впровадження переглянутих стандартів FATF щодо віртуальних активів та провайдерів послуг, пов'язаних з обігом віртуальних активів (VASPs) показав, що як державний, так і приватний сектор досягли прогресу у здійсненні необхідних заходів. Але також була виявлена необхідність у вдосконаленні керівних принципів з метою реалізації переглянутих вимог, у тому числі для країн з низькою спроможністю.

FATF нещодавно оновив своє керівництво з метою вирішення питань у певних сферах, включно з тим, як застосовувати стандарти FATF до так званих “stablecoins”, як державний та приватний сектор може впроваджувати правило контролю переказів, та як усувати ризики прямих операцій від користувача. FATF опублікує проєкт для громадського обговорення у березні. Зворотній зв'язок від обговорення увійде до остаточного керівництва, яке FATF планує затвердити у червні 2021 року. FATF також розпочав свій другий 12-місячний огляд, у якому буде розглянуто стан загальнодержавного впровадження стандартів FATF щодо віртуальних активів та виявлено подальші виклики.

Посилення заходів щодо запобігання фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення

FATF погодив нове керівництво щодо оцінки та зменшення ризиків фінансування розповсюдження зброї масового знищення для громадського обговорення. У жовтні 2020 року FATF значно посилив свої заходи щодо запобігання фінансуванню розповсюдження зброї масового знищення (РЗМЗ), що є серйозною загрозою міжнародному миру та безпеці. У той же час FATF зобов'язався розробити керівництво для допомоги країнам та приватному сектору в оцінці та зменшенні ризику фінансування розповсюдження зброї масового знищення. Метою цього нового керівництва є роз'яснення імплементації вимог FATF, зокрема, як підготувати оцінку ризику в контексті фінансування РЗМЗ, показників ризику ймовірного порушення, невиконання або ухилення від обов'язку щодо застосування санкцій за фінансування РЗМЗ, а також відповідності застосованих заходів щодо зменшення ризику для усунення виявлених ризиків, у тому числі для суб'єктів з низьким ризиком, щоб уникнути небажаних наслідків фінансового виключення. Це також стосується нагляду щодо оцінки та зменшення ризиків фінансування РЗМЗ. FATF опублікує вказівки для публічного обговорення у березні, перш ніж доопрацювати та затвердити їх у червні 2021 року.

Вдосконалення процесу розслідування та переслідування щодо фінансування тероризму

Розслідування та переслідування фінансування тероризму є фундаментальною, але також складною частиною будь-якого ефективного режиму боротьби з фінансуванням тероризму. Оцінки, проведені за допомогою Глобальної мережі, висвітлили, що багато країн мають серйозні або фундаментальні недоліки у розслідуванні та переслідуванні тих, хто фінансує тероризм. Рада Безпеки ООН також висловила своє занепокоєння в Резолюції 2462 (2019), якою вимагається проводити розслідування та переслідування фінансування тероризму більш ефективно. В даний момент FATF доопрацював керівництво, в якому національним органам влади надані кращі практики для підвищення ефективності їх юридичних дій проти фінансування тероризму. Це керівництво охоплює виявлення, стратегії розслідування поширених видів діяльності з фінансування тероризму, доказування умислу та знання, а також конфіскацію активів як інструментів перешкоджання фінансуванню тероризму. Цей конфіденційний звіт буде наданий для використання відповідним державним органам. Представники державних органів повинні зв'язатися зі своїми національними представниками FATF для отримання детальної інформації

Боротьба з незаконним обігом зброї та фінансуванням тероризму

Незаконна торгівля зброєю підживлює конфлікти у всьому світі та впливає на життя невинних цивільних осіб. На початку головування Німеччини в червні 2020 року FATF визначив пріоритетом подальше вивчення зв'язків між незаконним обігом зброї та фінансуванням тероризму. Наразі FATF затверджено звіт, який підвищить рівень обізнаності в Глобальній мережі,

особливо в контексті національних оцінок ризику, та допоможе країнам розробити ефективні оперативні заходи. Краще розуміння незаконного обігу зброї допоможе досягти однієї з цілей сталого розвитку ООН щодо зменшення незаконних потоків зброї. Цей конфіденційний звіт, який включає вхідні дані з усієї Глобальної мережі, буде наданий для використання відповідним державним органам. Представники державних органів повинні зв'язатися зі своїми національними представниками FATF для отримання детальної інформації

2. Специфічні для країн процеси

Взаємна оцінка Нової Зеландії

На Пленарному засіданні була обговорена спільна оцінка заходів Нової Зеландії проведена FATF та Азіатсько-Тихоокеанською групами щодо боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму під час першого віртуального обговорення FATF щодо взаємної оцінки. На Пленарному засіданні було встановлено, що заходи Нової Зеландії щодо боротьби з відмиванням коштів та фінансуванням тероризму дають хороші результати, проте країні необхідно більше зосередитись на підвищенні доступності інформації про бенефіціарну власність, посиленні нагляду та застосуванні цільових фінансових санкцій. Нова Зеландія добре розуміє ризику, з якими стикається, і досягає значних результатів у своїх розслідуваннях та переслідуванні щодо відмивання коштів та фінансування тероризму та використанні фінансової розвідки. Країна особливо ефективна у конфіскації доходів, отриманих злочинним шляхом, та у міжнародному співробітництві з міжнародними партнерами.

FATF опублікує звіт у квітні після перевірки якості та цілісності інформації, висвітленої в ньому.

Вплив COVID-19 на процеси взаємної оцінки

Пандемія COVID-19 продовжує впливати на взаємну оцінку та подальші процеси FATF. FATF обговорив питання щодо подальших взаємних оцінок, деякі з яких уже проводяться, але у певних випадках виїзна місія була відкладена через поточну кризу. FATF продовжуватиме оновлювати графік взаємних оцінок із новими датами виїзної місії відповідно з їх перенесенням. Робота над подальшими звітами, в тому числі над переоцінками технічної відповідності, триває, як зазвичай.

Юрисдикції під посиленням моніторингом

Юрисдикції, що перебувають під посиленням моніторингом, активно співпрацюють з FATF з метою усунення стратегічних недоліків у своїх режимах протидії відмиванню коштів, фінансуванню тероризму та фінансуванню РЗМЗ. Коли FATF переводить юрисдикцію під посилений моніторинг, це означає, що країна зобов'язується якомога швидше усунути виявлені стратегічні недоліки протягом узгоджених термінів і підлягає додатковій перевірці.

Відповідно до гнучких процедур, прийнятих у жовтні 2020 року, що дозволяють FATF продовжувати свою програму моніторингу за умов пандемії COVID-19, FATF оновила свої заяви щодо країн, що підлягають огляду.

- *Нові юрисдикції, що підлягають посиленому моніторингу:* Буркіна-Фасо, Кайманові острови, Марокко та Сенегал
- [Юрисдикції під посиленням моніторингом](#)
- [Високоризикові юрисдикції, на які поширюється заклик до дій](#) (не змінився з лютого 2020)

Посилення Глобальної Мережі

Робота партнерів FATF у глобальній мережі, регіональних органів типу FATF (FSRBs), є життєво важливою для забезпечення ефективного глобального впровадження Рекомендацій FATF. FATF продовжує надавати пріоритет посиленому співробітництву з FSRBs в рамках спільних зусиль для ефективної боротьби з відмиванням коштів, фінансуванням тероризму та фінансуванням РЗМЗ. Деякі FSRBs стикаються з проблемами при завершенні програми взаємної оцінки, і це ускладнюється пандемією, спричиненою COVID-19.

Щоб допомогти FSRBs завершити свій поточний раунд взаємних оцінок, FATF погодився пріоритезувати надання підтримки FSRBs членами FATF та спостерігачами. Це дозволить кожному FSRB успішно пройти свої незавершені взаємні оцінки та забезпечити якість та логічність своїх опублікованих звітів.